

Таралло В.Л.
**БІОСТАТИСТИКА: ПОПУЛЯЦІЙНИЙ АСПЕКТ ВИКЛАДАННЯ
НА МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ**

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Метою дослідження стало обґрунтування бажаного напрямку і спектру удосконалень в сучасній біостатистиці, як предмету підготовки майбутніх лікарів і науковців.

В дослідженні використано власні методичні розробки, наукові експериментальні факти та результати системного теоретичного аналізу базового (родового) і аспектних понять «здоров'я», а також провідних засад побудови гарантоздатної системи його охорони в суспільстві на будь яких територіях проживання людей, які отримані на матеріалах динаміки здоров'я населення України за останні 45 років.

Сучасний зміст медичної (санітарної, біологічної) статистики, як предмета викладання на кафедрах соціальної медицини та організації охорони здоров'я медичних факультетів, ґрунтується переважно на досвіді, накопиченому від Джона Граунта (XVIIст.) до кінця XX століття. Нові наукові розробки на межі минулого і теперішнього, XXI, століття внесли суттєві доповнення і виправлення до поширених в медичній статистиці понять і традицій її викладання, статистичної інформації. Це відноситься до відкриття закону виживання популяцій, закону виживання популяцій, закону збереження здоров'я, удосконалених технологій і методик системної обробки і аналізу – статистичної інформації.

Підсумки в роботі отримано наступні: біостатистику у підготовці майбутнього лікаря належить викладати у 2-х провідних і невід'ємних складових: статистика здоров'я населення і статистика охорони здоров'я. Внутрішня структуризація другої дзеркально похідна від зовнішньої структури першої, яка поділяється на статистику здоров'я біогенетичну (видову), статистику здоров'я ембіогенетичну (вроджену) і статистику здоров'я соціоекогенетичну (громадську).

Виокремлені блоки предмету ґрунтуються і репрезентують провідні елементні показники формул законів виживання популяцій і збереження здоров'я населення, відкриття яких започаткувало чисельні зміни у існуючі поняття, структуру і основи біостатистики, структуру і поняття багатьох традиційних показників.

Чебан В.І.
**ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИЙ ТРАВМАТИЗМ ЯК ВАЖЛИВА СОЦІАЛЬНО-
МЕДИЧНА ТА ДЕРЖАВНА ПРОБЛЕМА**

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Метою дослідження було обґрунтування технологій профілактики дорожньо-транспортного травматизму.

Методами та матеріалами дослідження слугували: бібліосемантичний та клініко-статистичний методи, науково-інформаційний потік джерел інформації.

Серед причин смертності у Світі травматизм посідає третє місце після серцево-судинних захворювань та новоутворень. В останні роки різко збільшився автодорожній травматизм. Він є однією третиною всіх нещасних випадків. За статистичними даними ВООЗ, лише внаслідок автомобільно-дорожніх пригод щорічно у Світі гинуть понад 250 тис. людей, а кількість травмованих перевищує 2 млн. Є проблеми у реєстрації смертності, а саме, якщо в Бельгії смертністю від травм вважають випадки смерті на місці травми, то в США до неї зараховують і смерть протягом року після травми. Внаслідок автомобільно-дорожніх травм в Англії щорічно гине людей більше, ніж від усіх інших травм, разом узятих. Особливо прикро, що ці та інші травми є головною причиною смерті людей молодого працездатного віку (20-40 років). Проблема безпеки дорожнього руху органічно пов'язана з проблемою надійності праці водія. Так, у Франції в 73%, в Англії – 80%, в США – 85%